

Jessica Strömberg
Handläggare

Skrivelse från Philip Sandberg (L), Anders Almgren (S), Mats Helmfrid (M), Jan Annerstedt (FNL), Inga-Kerstin Eriksson (C), Karin Svensson Smith (MP), Jesper Sahlén (V), Hedvig Åkesson (KD), Cherry Batrapo (FI) Ny vänort i Ukraina

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar

att uppdra kommunkontoret att undersöka möjligheten för Lunds kommun att ingå vänortsavtal med en kommun i Ukraina samt att återkomma till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i frågan.

Sammanfattning

Den 13 april 2022 inkom ett förslag från nio partier i kommunfullmäktige om att ingå ett nytt vänortssamarbete med en kommun i Ukraina.

Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj bjöd i sitt tal i Sveriges riksdag den 24 mars 2022 in Sverige att vara en del i det framtida återuppbyggnadsarbetet genom att t.ex. inrätta vänortsförbindelser länderna emellan. Så snart som den ryska invasionen i Ukraina är över kommer det att finnas ett stort behov av stöd i återuppbyggnaden av landet, där Lunds kommun har möjlighet att göra skillnad. På kort sikt är fokus på materiel, kunskap och kontakter med på lång sikt finns förhoppning om en mer ömsesidig vänortsrelation.

Kommunstyrelsen föreslås bifalla skrivelsen.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2022-04-20 Skrivelse från Philip Sandberg (L), Anders Almgren (S), Mats Helmfrid (M), Jan Annerstedt (FNL), Inga-Kerstin Eriksson (C), Karin

2022-04-20

Diarienummer

KS 2022/0303

Svensson Smith (MP), Jesper Sahlén (V), Hedvig Åkesson (KD), Cherry Batrapo (FI) Ny vänort i Ukraina

- Skrivelse från Philip Sandberg (L), Anders Almgren (S), Mats Helmfrid (M), Jan Annerstedt (FNL), Inga-Kerstin Eriksson (C), Karin Svensson Smith (MP), Jesper Sahlén (V), Hedvig Åkesson (KD), Cherry Batrapo (FI) Ny vänort i Ukraina

Ärendet

Bakgrund

Den 24 mars i år talade Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj till Sveriges riksdag via länk. I sitt tal inbjöd Zelenskyj Sverige att vara med i det framtida återuppbyggnadsarbetet av Ukraina och föreslog att vänortsavtal upprättas mellan svenska och ukrainska kommuner.

Lunds kommun har många kontakter med utländska städer och kommuner. Samarbetet sker ofta i projektsamverkan eller via samarbetsavtal, ibland på verksamhetsnivå och ibland för kommunen som helhet. Den djupaste formen för samverkan är vänortsavtal som inte är tidsbegränsade. Ofta har vänorter något gemensamt som liknande befolkningsstorlek, geografiska förutsättningar, näringsliv, universitetsstad osv.

För närvarande har Lunds kommun åtta vänorter: Borgå i Finland, Hamar i Norge, Dalvik på Island, Viborg i Danmark, Greifswald i Tyskland, Zabrze i Polen, Nevers i Frankrike och León i Nicaragua. Intensiteten i utbytet varierar. I Lund finns dessutom för varje vänort en fristående vänortsförening bestående av medborgare som har intresse av samverkan med just den vänorten (Föreningen Norden är vänortsföreningen för samtliga nordiska vänorter).

Föredragning

Vänortsrörelsen inleddes efter första och andra världskriget och hade som grundidé att skapa förståelse mellan människor och organisationer som en fredsbevarande handling. Särskilt efter Vinterkriget "adopterade" många svenska kommuner en finsk vänort. Det var i samband med detta som Lunds kommun etablerade ett vänortssamarbete med Borgå, där inriktningen var på biståndsverksamhet. T.ex. samlades in medel från Lund för att bekosta den s.k. Lundagården i Borgå, en hälso- och ungdomsgård. Det skickades även gåvor med frukt, kaffe och konst till Borgås ålderdomshem och till eleverna i stadens folkskolor. De första fem åren genomfördes bl.a. ungdoms- och skolklassutbyten samt konst- och körutbyten. Dessutom har Lund genomfört en rad stödåtgärder till León som efter inbördeskrig och naturkatastrofer blivit ett av de fattigaste länderna i Latinamerika.

2022-04-20

Diarienummer

KS 2022/0303

I vänortsrörelsens anda har Lunds kommun möjlighet att etablera ett utbyte för att kunna ge sitt stöd till och visa solidaritet med Ukraina. Så snart som den ryska invasionen avslutas kommer landet behöva inleda ett långt återuppbyggnadsarbete. Initialt kommer det att finnas behov av både materiellt stöd samt stöd i form av kunskap, expertis och kontakter. Inom ramen för ett vänortsavtal har Lunds kommun möjlighet att göra skillnad för både kommun och invånare. På längre sikt finns förhoppning om att en mer ömsesidig relation kan utvecklas, där båda kommunerna och deras invånare kan lära och inspireras av varandra.

Eftersom vänorter ofta har en gemensam komponent så att man kan utbyta idéer och erfarenheter kring gemensamma problem och frågeställningar vore det lämpligt att inleda ingå ett vänortsavtal med en ukrainsk kommun i motsvarande storlek som Lund. Dessutom vore det eftersträvänsvärt att finna en ukrainsk kommun med ett universitet så att även Lunds universitet kan medverka i vänortsutbytet. Innan ett vänortsavtal skrivs under bör en dialog föras med en eller flera orter för att finna en optimal matchning.

Kommunkontoret föreslås därmed få i uppdrag att utreda möjligheterna till att ingå vänortsavtal med en kommun i Ukraina i motsvarande storlek med Lund samt med ett universitet.

Kommunens representationskommitté, som består av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier, föreslås utgöra referensgrupp för arbetet.

Kommunstyrelsen föreslås bifalla skrivelsen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret.

Barnets bästa

Barn är en särskilt utsatt grupp i krig och konflikter. Barn riskerar att förlora vänner och familj, tvingas fly från sina hem och missa möjligheten till skolgång. I kriget i Ukraina har barn både dödats och skadats, med risk för trauma för resten av livet. Genom ett vänortssamarbete finns förhoppning om att kunna ge stöd till barn och ge dem chans till att bygga upp ett tryggt liv trots deras upplevelser från ett krig.

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande förslag medför inga ekonomiska konsekvenser.

2022-04-20

Diarienummer

KS 2022/0303

Christoffer Nilsson
kommundirektör

Vesna Casitovski
kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret

För kännedom:
Förslagsställarna